

Jakelu: koko PSHP, Coxa Oy, tartuntatautilääkärit ja -terveydenhoitajat Pirkanmaalla

PIRKANMAA ON MUUTTUMASSA ENDEEMISEKSI MRSA:N SUHTEEN ONKO MITÄÄN TEHTÄVISSÄ?

hygieniahoitaja Minna Vuorihuhta, oyl, infektio lääkäri Jukka Lumio

Pirkanmaalla alkoi elokuussa 2001 laajalle levinnyt MRSA -epidemia. Uusia MRSA -tapauksia on todettu runsaan seitsemän vuoden aikana kaikissa pirkanmaalaisissa terveyskeskuksissa ja se on levinnyt kymmeneen vanhainkoteihin ja palvelutaloihin. MRSA on siirtynyt TAYS:ssa hoidossa olleiden potilaiden mukana naapurisairaanhoidotieteisiin, ainakin Seinäjoelle, Lahteen ja Hämeenlinnaan.

Nyt elossa on runsas tuhat MRSA -positiivista asukasta. Varovaisenkin arvion mukaan tuntemattomia MRSA -positiivisia henkilöitä on ainakin saman verran, ellei moninkertaisesti.

Mitä endeemisestä MRSA:sta seuraa:

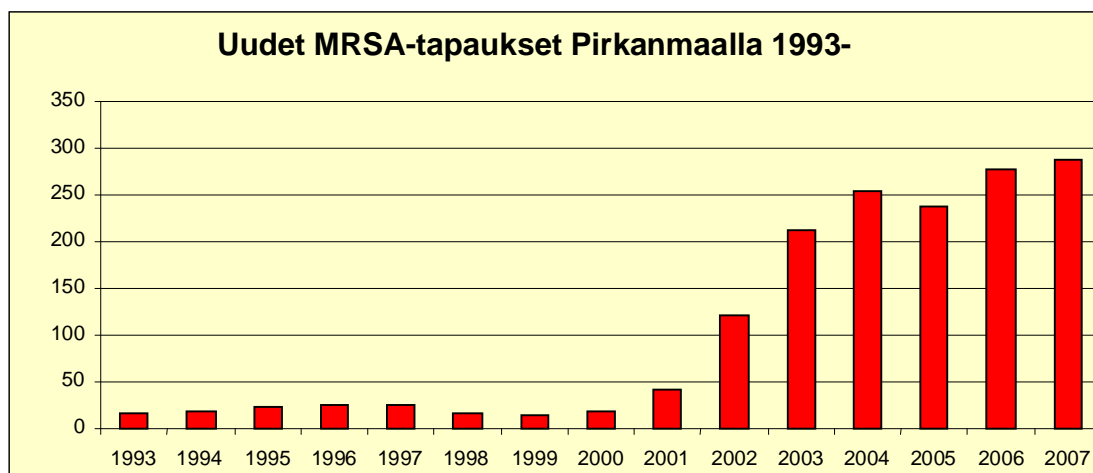
1. Kaikkien MRSA -positiivisten potilaiden vakavien infektioiden hoidossa ja valittaessa an-

tibioottiestolääkitystä ennen tiettyjä kirurgisia toimenpiteitä joudumme ottamaan huomioon MRSA:n poikkeavan lääkeherkkyyden. Tämä johtaa vääjäämättä selvästi kalliimpiin ja vaikeammin toteutettaviin antibioottihoitoihin.

2. Lisäkuluja syntyy, kun joudumme tekemään yhä enemmän MRSA -seulontatutkimuksia.
3. Jokainen sairaalassa tapahtunut MRSA -tartunta heikentää sairaalamme imagoa väestön ja yhteistyökumppaneittemme keskuudessa.

Tämä uhka on todellinen

MRSA:n leviämisen ehkäisy on kaikkien meidän käsissämme. Kaikilla potilastyötä tekevillä on mahdollisuus ja velvollisuus MRSA:n leviämisen estämiseen.

MRSAN:N LEVIÄMISEN EHKÄISYN KEINOT

TAYS:ssa hoidetaan joka päivä keskimäärin 6-10 MRSA -positiiviseksi tiedettyä potilasta. Meillä on olemassa kahdenlaisia ihmisiä MRSA:n suhteen. Toisten MRSA -tilanteen tiedämme, toisten emme.

Jokaisen työntekijän henkilökohtaiset keinot

Kaikilla potilailla kaikissa hoitotilanteissa ja kaikissa hoitoyksiköissä, huolehditaan hyvästä perussairaalahygieniasta = TAVANOMAISET VARO-TOIMET.

Jokaisen entuudestaan tunnetun MRSA -positiivisuustieto löytyy riskitiedoista.

Sairaalassa ja muussa hoitolaitoksessa tärkeää on

1. **tunnetun MRSA -positiivisen potilaan / asukkaan sijoittaminen yhden hengen huoneeseen tai yksin** isompaan huoneeseen, tai MRSA -positiiviset henkilöt samaan huoneeseen, jossa on oma WC ja pesutila = kosketuseristys. Näitä potilaita ei sijoiteta käytäville, päiväsaleihin tai muihin vastaaviin tiloihin.
2. **Täydellisen käsihygienian** toteuttaminen jokaisessa fyysisessä hoitotilanteessa tehostetusti. Käsihygieniaan kuuluu **käsien desinfektio** ennen ja jälkeen fyysisen koskettamisen, **suoja-käsineiden** oikeaoppinen käyttö hoitotilanteissa erityisesti silloin kun on eritekonnaatio todennäköistä ja kertakäyttöisen suojatakin (tai -esiliinan) käyttö fyysisissä hoitoti-

lanteissa. Muiden suojainten (hiustensuojus, suu-nenäsuojus) kohdalla toimitaan kuten muidenkin potilaiden hoitotilanteissa.

3. Potilaista otetaan **herkästi mikrobiologisia näytteitä**, varsinkin jos on tarkoitus aloittaa mikrobilääkitys.
4. **Potilaiden ottaminen ylipaikoille lisää infektion leviämisen riskiä.** Potilaiden hoitamiseen tulee olla tilaa.
5. **Hoitavia käsiä tulee olla tarpeeksi.**
6. MRSA ei kuitenkaan saa missään tilanteessa huonontaa potilaan hoitoa eikä hoitosuunnitelmaa.

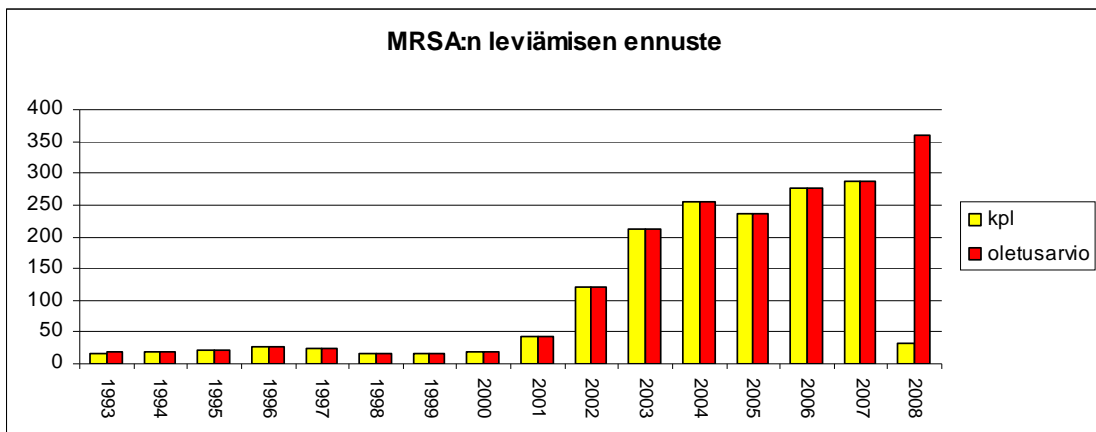
Kaikkien potilaiden kohdalla toteutetaan täydellistä käsihygieniaa.

Hallinnollisia mahdollisuuksia

Hoitotilaa enemmän

- = potilaita vähemmän
- = MRSA -positiivisille potilaille kohorttiosasto TAYS:aan
- = henkilökuntaa enemmän hoitaville osastoille
- = koulutusta lisättävä kaikelle henkilöstölle
- = nk. MRSA -mobiilihenkilöt, jotka ovat ainoastaan tässä työssä koko PSHP:n alueella

Näillä toimenpiteillä on jo kiire!

Mitä MRSA -epidemialle pitäisi ja voi tehdä?

oyl Jukka Lumio

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tartuntataudeista ja sairaalahygieniasta vastaavat ovat olleet jo marraskuusta lähtien huolestuneita MRSA -lukujen lisääntymisvauhdista. Pirkanmaan (Nokian) vesiepidemian varjossa on kehitelty aloitetta resursien saamiseksi MRSA:n vastaiseen työhön. Koska on tarve reagoida nopeasti, hanke olisi aloitettava projektina, mutta siitä pitäisi pystyä kehittämään pysyvä toiminta. Pyrkimys olisi yrittää vapauttaa kaksi lääkäriä ja kaksi hygieniahoitajaa Tampereen kaupungin kanssa tehtävänä yhteisprojektina puhtaasti MRSA:n vastaiseen työhön tämän vuoden loppuun asti. Voimavarojen löytäminen ei ole helppoa, koska ne tulisi pystyä irrottamaan työpanoksia lisäämättä. Projektin tavoite olisi pysyvästi parannettu sairaala- ja laitoshygienia siten, että tämä näkökulma voimakkaammin hyväksytyksi keskeiseksi hoidon ja hoivan laatutekijäksi. Hygieenisistä käytäntöjä tulisi jatkuvana prosessina seurata ja kehittää osastojen ja yksikön omin voimin. Vain kaikki potilaiden kanssa työtä tekevät voivat toimillaan vähentää MRSA -tartuntoja. Hygienian ammattilaiset voivat olla tässä vain motivoijana ja tukena.

